

OŚWIADCZENIE TYMCZASOWE

WYPADEK 67/18

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

UL. CHAŁUBIŃSKIEGO 4/6, 00-928 WARSZAWA | TELEFON ALARMOWY 500 233 233

OŚWIADCZENIE TYMCZASOWE

WYPADEK

ZDARZENIE NR – 67/18

STATEK POWIETRZNY – BOMBARDIER DHC-8-402, SP-EQG

DATA I MIEJSCE ZDARZENIA – 10 STYCZNIA 2018, EPWA

Działając zgodnie z Artykułem 16 pkt 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 z dnia 20 października 2010 r. w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE (Dz. U. UE. L. 2010.295.25) jak również stosując się do zasad opisanych w Załączniku nr 13 do Konwencji o Międzynarodowym Lotnictwie Cywilnym, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przedstawia poniższe Oświadczenie Tymczasowe

Oświadczenie Tymczasowe jest dokumentem informującym o postępach w badaniu i o wszelkich istotnych kwestiach bezpieczeństwa.

Komisja nie orzeka co do winy i odpowiedzialności.

Oświadczenie zostało sporządzone w języku polskim. Inne wersje językowe mogą być sporządzane jedynie w celach informacyjnych.

WARSZAWA 2018

Skróty i akronimy

AMM	Aircraft Maintenance Manual	Instrukcja obsługi samolotu
ATPL(A)	Airline Transport Pilot License (Airplane)	Licencja pilota samolotowego liniowego
CA	Calendar Day	Dni kalendarzowe
CMM	Component Maintenance Manual	Instrukcja obsługi komponentów
DS / RWY	Runway	Droga startowa
DSA	Drag Strut Assembly	Zastrzał podwozia
EASA	European Aviation Safety Agency	Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego
EH	Engine Hours	Godziny pracy silnika
EN	Event Notification	Powiadomienie o zdarzeniu
EPKK	John Paul II International Airport Kraków-Balice – ICAO code	Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice - kod ICAO
EPWA	Warsaw Chopin Airport – ICAO code	Lotnisko Chopina w Warszawie - kod ICAO
FH	Flight Hours	Godziny lotu
FNC	Functional Check	Sprawdzenie funkcjonalne
ICAO	International Civil Aviation Organization	Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego
IIC	Investigator in Charge	Nadzorujący badanie
LDS	Lower Drag Strut	Dolny zastrzał wleczony
LLL	Lower Lock Link	Dolny element blokujący
LMT	Local Mean Time	Średni czas lokalny
LUB	Lubrication	Smarowanie
LW	Landing Weight	Masa do lądowania

MLG	Main Landing Gear	Goleń podwozia głównego
MO	Month	Miesiąc
NLG	Nose Landing Gear	Goleń podwozia przedniego
PLL LOT S.A.	LOT Polish Airlines S.A.	Polskie Linie Lotnicze LOT S.A.
PS	Proximity Sensor	Czujnik zbliżeniowy
SCAAI/PKBWL	State Commission on Aircraft Accident Investigation	Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych
TSB	Transportation Safety Board of Canada	Rada Bezpieczeństwa Transportu Kanady
ULC/CAA	Civil Aviation Authority	Urząd Lotnictwa Cywilnego

Informacje ogólne

Numer ewidencyjny zdarzenia	67/18			
Rodzaj zdarzenia	WYPADEK			
Data zdarzenia	10 STYCZNIA 2018			
Miejsce zdarzenia	EPWA			
Rodzaj, typ statku powietrznego	BOMBARDIER DHC-8-402			
Znaki rozpoznawcze SP	SP-EQG			
Użytkownik/Operator SP	Polskie Linie Lotnicze LOT S. A.			
Dowódca SP	pilot samolotowy liniowy – ATPL(A)			
Liczba ofiar/rodzaj obrażeń	Śmiertelne	Poważne	Lekkie	Bez obrażeń
	0	0	0	63
Władze i organizacje krajowe i zagraniczne poinformowane o zdarzeniu	ICAO, EASA, ULC, TSB			
Nadzorujący badanie	Andrzej Lewandowski			
Podmiot badający	Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych			
Pełnomocni Przedstawiciele i ich doradcy	Pełnomocny przedstawiciel – z TSB of Canada Doradcy z: - Transport Canada - Pratt & Whitney - Bombardier's Air Safety Investigation Office			
Zalecenia doraźne dotyczące bezpieczeństwa	W trakcie konsultacji z adresatem			
Adresat zaleceń	Operator			
Typ dokumentu zawierającego zalecenia	Raport Końcowy i oddzielny dokument			
Data wydania oświadczenia	10 stycznia 2019 – 1 rocznica zdarzenia			

Streszczenie

W dniu 10 stycznia 2018 r. samolot Bombardier DHC-8-402 o znakach rozpoznawczych SP-EQG o godz. 18:07 LMT wystartował do planowanego lotu (LO 3924) na trasie EPKK-EPWA. Na pokładzie znajdowało się 59 pasażerów i 4 członków załogi. W trakcie wznoszenia po przestawieniu dźwigni sterowania podwoziem w położenie schowane (UP) przednie podwozie (NLG) nie schowało się. Sygnalizacja podwozia wskazywała, że pozostało ono w położeniu pośrednim, a pokrywy luków podwozia przedniego (N DOOR) pozostały otwarte. Kapitan podjął decyzję o kontynuowaniu lotu na lotnisko docelowe.

W trakcie podejścia do lądowania w EPWA załoga wypuściła podwozie sposobem alternatywnym. Podwozie główne (MLG) zostało wypuszczone i zablokowane, a NLG nie zmieniło swojego położenia.

W EPWA załoga wykonała lądowanie awaryjne na drodze startowej (DS) 11 z NLG w położeniu niezablokowanym, które podczas dobiegu uległo złożeniu.

Po zatrzymaniu się samolotu na DS 11 (19:19 LMT), załoga przeprowadziła ewakuację pasażerów. Wszyscy pasażerowie i załoga opuścili samolot bez obrażeń. Samolot uległ uszkodzeniu w stopniu wymagającym naprawy.

Rys. 1. Samolot DHC-8-402 SP-EQG po awaryjnym lądowaniu na RWY11 EPWA.

1. POWIADOMIENIA I RAPORTY

W dniu 11 stycznia 2018 PKBWL wysłała powiadomienie o zdarzeniu do następujących adresatów: ICAO, EASA, TSB.

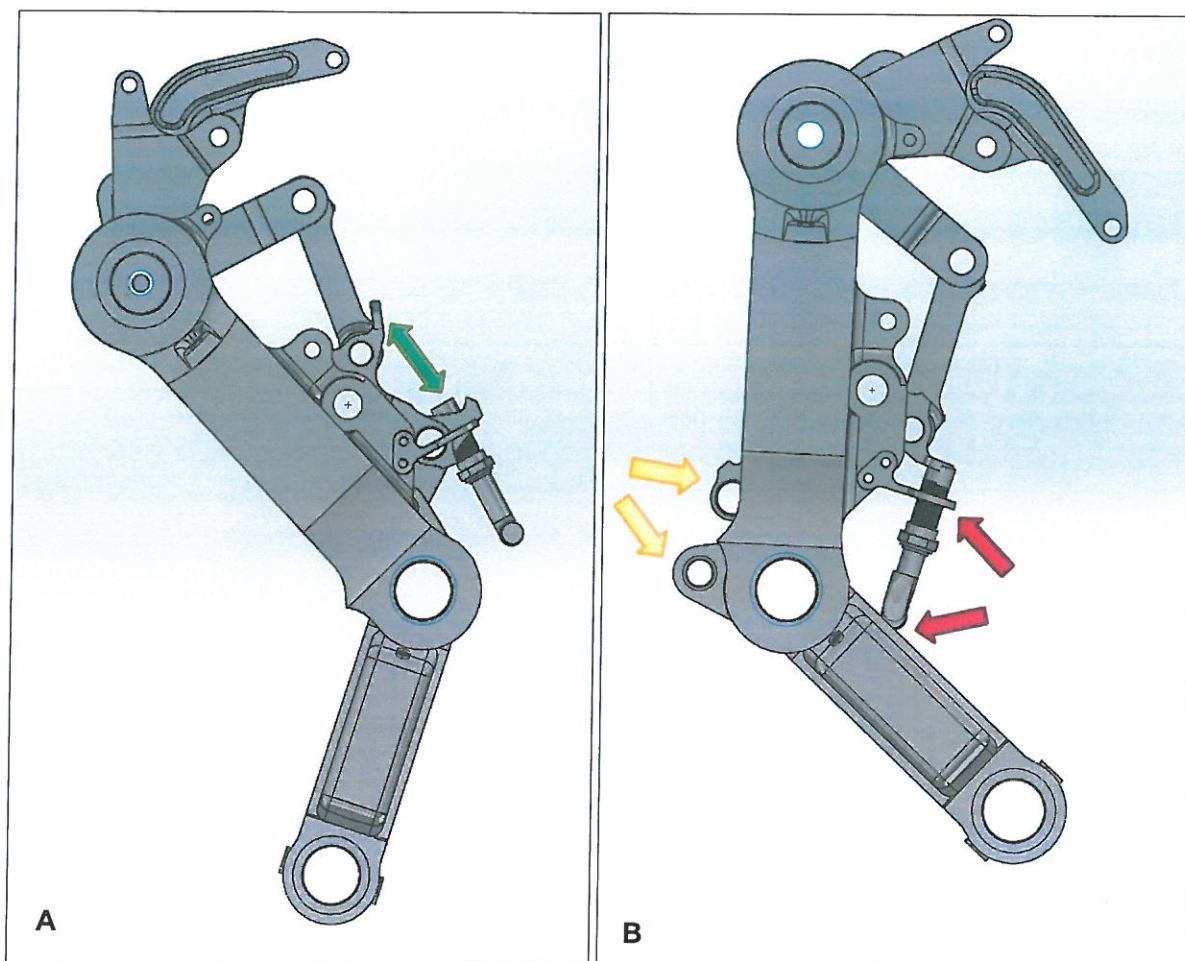
TSB wyznaczyła pełnomocnego przedstawiciela oraz doradców z następujących instytucji: Transport Canada, Pratt & Whitney, Bombardier's Air Safety Investigation Office.

W dniu 09 lutego 2018 PKBWL wydała Raport Wstępny dotyczący powyższego zdarzenia.

2. ISTOTNE INFORMACJE

2.1. Kierunek złamania się zastrzału

W ramach prowadzonych badań Komisja zwróciła się do Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych w Warszawie (ITWL) o wykonanie ekspertyzy uszkodzeń oraz kinematyki DSA. W wyniku powyższych ustalono, że podczas próby schowania podwozia po starcie, doszło do złamania się NLG DSA w kierunku odwrotnym do konstrukcyjnie zamierzonego (rys. 2-B).

Rys. 2. NLG DSA, w położeniu pośrednim, podczas chowania podwozia (widok z boku): A – prawidłowy kierunek łamania zastrzału, B – odwrotny kierunek łamania zastrzału [źródło: ekspertyza ITWL, rys. zmodyfikowany przez PKBWL].

Na rysunku powyżej zieloną strzałką pokazano oddalenie się PS NGLK2 od płaszczyzny detekcji podczas składania się DSA we właściwym kierunku, czerwonymi miejsca kolizji przy złożeniu się DSA w kierunku przeciwnym a żółtymi rozłączenie węzła pomiędzy LLL a LDS (węzła który uległ uszkodzeniu).

2.2. Obsługiwanie NLG

Jedynym procesem obsługowym jaki odnosi się bezpośrednio do NLG DSA jest smarowanie goleni podwozia przedniego (LUB of the Nose Landing Gear) – Q 320001-201-A-00, wykonywane co 6 miesięcy (MO) lub 500 godzinach lotu (FH).

Powyższy proces obsługowy nie pozwala na określenie stanu zużycia poszczególnych elementów NLG DSA. Jednym z parametrów jaki mógłby wskazywać na zużycie powyższych mogła by być wartość luzu mierzona w tym zespole.

W związku z powyższym Komisja zwróciła się do producenta/konstruktora podwozia z zapytaniem o sposób pomiaru luzów NLG w tym NLG DSA. Z uzyskanej odpowiedzi wynika, że na chwilę obecną AMM nie przewiduje sprawdzeń w tym zakresie. Po wysłaniu DSA do remontu wszystkie jego elementy są przywracane do wymiarów rysunkowych zgodnie z CMM (co 60000 FH).

3. ETAP BADANIA

Na chwilę obecną badanie zdarzenia jest na etapie analizy zgromadzonego materiału i redagowania Raportu Końcowego.

4. ZALECENIA DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA

Komisja sformułowała trzy doraźne zalecenia dotyczące bezpieczeństwa, które na chwilę obecną pozostają na etapie konsultacji z operatorem.

KONIEC

Nadzorujący badanie - IIC

PRZEWODNICZĄCY
Państwowej Komisji
Badania Wypadków Lotniczych

.....
inż. dypl. pil. inż. Andrzej Lewandowski